

ARGENTÍNAI MAGYAR HÍRLAP

Ifjúsági rovattal

L. Monteverde 3132
(1636) Olivos
Bs. Aires - Argentina

PERIÓDICO HÚNGARO DE LA ARGENTINA
CON SECCIÓN EN CASTELLANO

II. évf. 15. sz.
2006. JÚNIUS
(LXXVII. évf. 15.821 sz.)

Trianon

1920. június 4-én Apponyi lemondása után, a versailles-i Kis Trianon kastélyban Bénárd Ágoston és Drasche-Lázár Alfréd miniszterek írták alá a békeszerződést. 1920. november 13-án a nemzetgyűlés iktatta törvénybe. A trianoni szerződés

kettétörte és a továbbiakban szinte lehetlenné tette a nemzeti fejlődésnek akkor már több évszázados folyamatát. Trianon a végzetes katasztrófák félelmetes súlyával nehezedik még ma is a nemzetre.

Rövid részletpillantás a múltba

Trianont megelőzően Magyarország nagy része megszállás alá került. Baranyát s Tolna megyének majdnem a felét a szerbek szállták meg. Be is rendezkedtek, bízva abban, hogy az elfoglalt területek a kezükön maradnak. A trianoni döntés értelmében azonban ki kellett vonni csapataikat a megállapított határok mögé. - Nehezen tudjuk magunkat beleképzelni az akkori állapotokba... Az ország két harmada odaveszett. Kétségbeesett emberek igyekeztek hazafelé. És semmi jót nem lehetett ígérni. Sőt, még lemondást kellett kérni!

Néhány hónapra rá jött Horthy Miklós erre a vidékre, hogy bátorságot s lelket öntsön az emberekbe. Nagyobb településeken megállt s beszélt az egybegyűltekhöz. Bátaszékről Bajára utazott. Aznap négy települést látogatott meg.

1921. október 7-én Bátaszéken a templom előtt többen köszöntötték. Többek közt elhangzott **Hrádek Béla pápai kamarás köszöntése** is:

Főméltóságú Kormányzó Úr! Deák Ferenc, a haza bölcse mondta: „Kard foglalta el, kereszt tartotta fenn a hazát”. Kereszt és kard a hatalom, a tekintély, a rend és törvény hordozói, őrei és jelképei. Ezek nélkül nem állhat fenn Magyarország. Ezért tiporták sárba a keresztet, ezért nem akartak katonát, kardot látni a haza, a trón és az oltár ellenségei, a kommunisták, és ha tervük sikerül, akkor elpusztul - talán örökre - az ezeréves Magyarország!

De az Isteni gondviselés az utolsó órában vezért adott a nemzetnek, vezért, aki nem dobta el a kardot, ha-

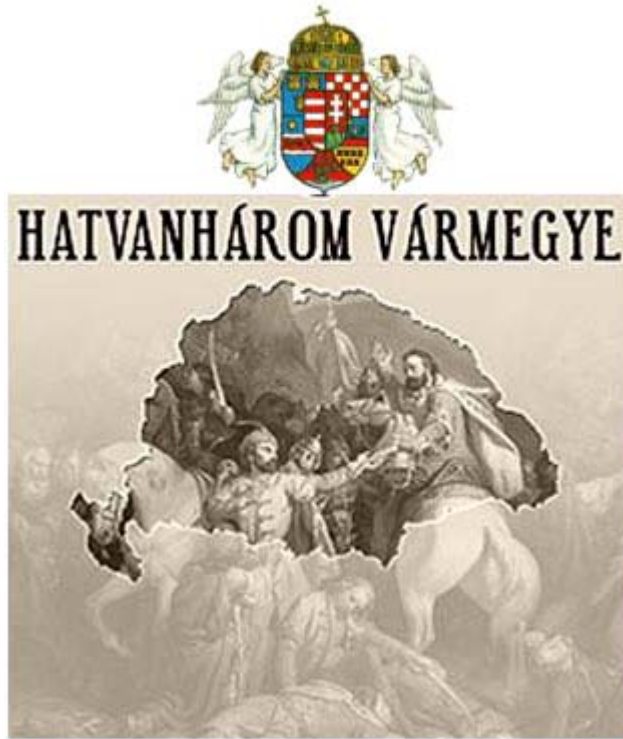
nem szétütött a felforgatók között, ez által megmentette Magyarországot, és méltó helyére állította azt a keresztet, amely a haza fenntartásában oly sok századon át szilárdnak bizonyult. Ezt a vezért tiszteljük és ünnepeljük Főméltóságodban, és Tolna vármegye keresztény papsága s saját hívei nevében a legmelegebb hódolatát s legbensőbb hálóját tolmácsolja ma általam Főméltóságodnak, és ígéri, hogy Főméltóságodat magasztos törekvésében, a keresztény Magyarország újraépítésében és felvirágoztatásában mindenkor lelkesen és híven követni fogja.

Isten óvja és áldja a hazát, Isten óvja és áldja Főméltóságodat.

És íme Horthy Miklós válasza:

Magyar Testvéreim! Örömmel jöttem először életemben e szép vidékre, hogy az egész magyar hazánk lelkes örömet s meleg üdvözlét tolmácsoljam az idegen megszállás alól felszabadult polgárságnak. Kötelességem mindenkit figyelmeztetni olyan dolgokra, amelyek a kimondhatatlanul nehéz időkben a politika nehéz munkáját még jobban megnehezítik.

Most jövök Mohácsról, ahol az ország fennállása óta ért legnagyobb katasztrófa emléke mered felénk. Az akkori majdnem tökéletes megsemmisülésnek, a mohácsi csatavesztésnek és az utána következő szomorú idők borzalmainak az a széthúzás volt az oka, amely hátulról orozva nehezedett a nemzetre. A hiba éppen úgy, mint most, akkor is bennünk, magyarokban volt és ennek az ősi magyar viszálykodásnak nevet is adtak az óta: A turáni

átok az a hiba, amelynek most már végre-valahára meg kell szűnnie, mert ha a szívek hamarosan nem fornak össze, ha a kezek nem találkoznak - akkor hamarosan második Mohácsnak nézünk elébe.

Olyan kevesen vagyunk mi magyarok és oly sok az ellenségünk, oly sok a feladatunk, hogy mi csak magunkban bízhatunk és csak saját erőnkkel tudjuk kivívni országunk megerősödését.

Hogyha a széthúzást nem tudjuk magunk közül kiküszöbölni, ha nem tudjuk a haza minden polgárát egy táborba terelni, akkor kár belefogni a munkába, mert a sikerre a legkisebb kilátásunk sincsen.

Pár órája kaptam az értesítést, hogy

Modrus-Fiume megyéből menekülők újabb csoportjára kell számítanunk. Segíttessél, megértéssel kell lennünk irányukban ezekben az elkésztő időkben. Nem ragaszkodhatunk hát önös érdekeinkhez, ha olyan testvéreink vannak, akiknek otthonukat hátra kellett hagyni, s nem jutott nekik étel. Hozzánk tartoznak ők, mind anyjához a kisedd.

Mikor ez a szép vidék felszabadult, akkora már odafenn Budapesten elfelejtették mindazt a sok szenvedést, amelyben a vörös uralom alatt részük volt az embereknek. Kérem most az itt összegyűlteket, hogy ne kövessék a hamar felejtő nagyváros példáját, ha-

nem lebegjen mindig a szemük előtt **a magyar élet egyetlen célja, amely egyedül kell, hogy minden magyar célja legyen: a haza boldogulása.**

Ne hallgassanak sohasem a hamis profétákra, akik oda ígérnek a csillagokat is, de a haza boldogulásáért nem tesznek semmit. Ebből a romhalmazból nem tudok semmit se csinálni, ha a nemzet egységesen nem áll a háttam mögé. Dolgozzunk megfeszített munkával a haza boldogulásáért és csodákat fogunk művelni. Dolgozzunk hát, hogy száz év múlva az unokáink elmondhassák: Mily nagy szerencse volt ez a szerencsétlenség, ami rajtunk végigviharzott, mert ennek hatása alatt a magyar megtalálta a magyart!

(Összeállította Barkuti Jenő, Bátaszék)

Csapó Endre (Sydney):

Jön-e a kor embere?

Most egy érdekes helyről, egy érdekes embertől idézek. Az érdekesség abban van, hogy nem erről a mi hetilapunkról (*Ausztráliai Magyar Élet. Szerk.*) van szó, hanem egy havi folyóiratról. Kezembe akadt a **Magyar Élet I. év 1. száma**, amely **1931. július hónapban** jelent meg Kádár Lehel szerkesztésében, Budapesten. Bevezető soraiban ezt írja:

„A magyarság politikai és állami életének legválságosabb óráit éli: a magyar nacionalizmus mindent gyógyító és nagy erőfeszítésekre hajtó vérkeringése meglaszódott. Megmagyarázhatatlan közömbösség süppedékébe fulladnak a nemzeti társadalom vágyai és érzelmi elemei: nem tudnak átváltódní mozgalmakká, hiányzanak a cselekvés feltételei.”

Ez a Trianon utáni, depressziós idők magyar társadalmá, a mélypont-idő. A szó: nacionalista, akkor még - elgyalázottsága előtt - **a nemzetért aggódó hazafiúságra**

utalt. Gazdaságilag feltétlenül jobb ma a helyzet, de ma is hiányzik a társadalom vágyait megvalósító cselekvő akarát. Kell jönnie valakinek, akitől elfogadja a nemzet a tételt: a holnapért meg kell hozni a mai áldozatot, munkával, nélkülözéssel.

Pethő Sándor, aki a Magyar Nemzet című napilapot megalapította 1938-ban, az az érdekes ember, akit itt idézek a 75 évvel ezelőtti folyóirat idővasta oldalairól:

„Carlyle óta vitatkoznak a történetírők és a társadalomtudósok azon a kérdésen, hogy történelmi feladatok megoldásánál **a nagy személyiségek** szellemi és erkölcsi erőinek túlnyomósága-e a döntő mozzanat, vagy pedig az átalakulásra és változásra **megérlelt viszonyok** ilyen személyes erőkhíján is megtehető a kibontakozás leghegyesebb és legközvetlenebb formáját. (...) Nagy egyéniség nélkül a legalkalmasabb

és legformálhatóbb történelmi helyzetek is kiaknázatlanul maradnak, s az egyéni erő beavatkozástól mentesített helyzetek és viszonyok zürös káoszszá gomolyodnak egy program és egy presztízs szilárd tengelye híján. Viszont a legnagyobb zsenik is elmúlhatnak anélkül, hogy véghezvinnék hivatottságuk inspirált műveit, ha az idő és a helyzetek mostohasága közepette nem bonthatják ki lánghelméjük szárnyait.”

Számunkra most az érdekes, amit fölvetett: **történelmi helyzet van-e ma egy nagy egyéniség számára, és van-e olyan valaki, aki képes lenne a helyzetet, ha van, kiaknázni.** Természetesen az ország, vagyis a nemzet javára, hiszen éppen egyéb kiaknázók miatt jön szóba mindez, mint oly sokszor a magyar történelemben, a fennálló rendszer ellenében. A kérdés azért is indokolt, mert a magyarság élete annyira összekuszálódott, hogy ma már mindenki „pötytyös”, senki nem kap tiszta lapot.

Mindenek előtt kellene valaki, aki megállítaná a parlamenti ide meg oda ingázást, a bolsevizmushoz vissza-visszasodródást, amiben eltelt négyszer négy év, és most

kezdődött a ma még ismeretlen ötödik. A lakosság (mely már sem nem nemzet, sem nem nép) ma már nem ismeri az összefogás lelki élményét, a közös érdek megfogalmazását, az erők összefogásának eredményét. Van számtalan egyesület, de nincs mögöttük szellemi mozgalom, közös meggyőződés, hogy különjáró utakon is egyazon cél lebegjen a szemek előtt.

Ilyen szétzilált társadalomban politizálni csak pártok keretében lehet, amiket nem a társadalom géniusza hoz létre, hanem a kor politikai divatja sodor át a határon, a gazdasági tevékenység pedig pénzüntézetek és vállalkozók, vállalkozói szerek mezőnyében folyik ugyancsak nemzetközi egyöntetűséggel. Tizenhat év után e politikai légkör kizárólagossága kialakult, a gazdasági erők is élvezik biztonságukat. A kommunista éra szellemi és gazdasági garnitúrája teljesen és véglegesen átmentette magát, és tette magát az új rendszer meghatározó részévé. A társadalom ugyan megszabadult az egypártrendszer ideglen hatalmaskodásaitól, de az egypárt-elit

folyt. az 5. oldalon

